

Dit is een nieuwsbericht van
L1 Nieuws

Vandaag, 06:00 • Aangepast vandaag, 08:00

Prostitutie, criminaliteit en geweld: chaos bij zorggroep Hilzijn

Zorggroep Hilzijn, met vestigingen in Weert, Panningen, Horn en Neer, stapte vanaf 2022 in de jeugdzorg. Die overgang verliep chaotisch en leidde volgens medewerkers tot ernstige misstanden: geweld, drugscriminaliteit en gedwongen prostitutie.

"Nadat we de aanbesteding voor beschermd wonen niet kregen, zetten we vol in op jeugdzorg in Midden- en Noord-Limburg. Die hadden we net gewonnen, waarmee het opvullen van bedden is begonnen. We zeiden nooit nee. Iedereen in Limburg wist dat en dus gingen alle hopeloze gevallen naar ons. We hadden geen idee wat we binnenhaalden", vertellen verschillende bronnen* aan L1.

Maatregelen

"Waar een rechter eerder een gesloten machtiging afgaf, kwamen ze nu bij Hilzijn. In de groep had vrijwel iedereen een ondertoezichtstelling (OTS) of een rechterlijke maatregeling (RM), dat is een enkelband, tijd klok of een locatieverbod." Bij een OTS krijgt de jongere een voogd vanwege een strafbaar feit of omdat ouders het niet meer aankunnen.

"We kregen jongeren en volwassenen tot 23 jaar. Per groep 8 tot 10 jongeren. Een gemiddelde groep bestond uit drie jongeren met een enkelband of een gebiedsverbod, twee met anorexia of boulimia, vrijwel iedereen had een verslaving en twee die zichzelf verwondden. Het was een gebed zonder einde. De samenstelling in de groep was te heftig."

Ongeschoold personeel

De begeleiding van deze heftige groepen was veelal in handen van medewerkers die net van school kwamen of zelfs ongeschoold waren. Ze waren helemaal niet opgewassen tegen deze extremen. Medewerkers hebben vaak aan de directie aangegeven: "Hoe kun je nou verwachten dat ik dit in mijn eentje regel?"

Zo had een jongen *flakka*, een designerdrug, gebruikt en draaide door. Een medewerker belde vier keer de politie met het verzoek hem op te halen. "De politie wilde hem aanvankelijk niet meenemen waardoor we tien doodsbanke kinderen hadden. Pas bij de vierde keer moesten ze hem wel naar het bureau brengen, omdat de jongen de brandblusser van de muur had getrokken en het pand had vernield."

Haal even een certificaat

John mocht als coach zónder de juiste papieren meteen aan de slag met zo'n groep. "Ik was nog geen half uur bezig of ze renden allemaal weg om te gaan rellen. Ze gooiden ramen in. Het liep meteen uit de hand. Eén cliënt liep weg. In het verslag wordt het op het personeel afgeschoven, terwijl het beleid beter had moeten zijn." John kreeg toen hij Hilzijn begon te horen dat hij 'even een certificaat moest halen', dan kon hij als officieel behandelaar worden geregistreerd. Zo ver is het nooit gekomen. Na vier maanden is John vertrokken.

Steeds heftiger

"We hadden geen idee wat we aan het doen waren. De casussen werden steeds heftiger. Dagelijks belden we de politie omdat een cliënt een hulpverlener wilde slaan. Jongeren liepen weg. In de behandelingen hoorden we vervolgens dat de jongeren niet vrijwillig wegliepen. Ze kregen opdrachten van criminelen. Meiden vertelden dat ze naar hotels in de regio moesten om betaalde seks te hebben met mannen. Jongens moesten pakketjes bezorgen en kregen pinpassen op hun naam."

Een speciaal team

Om deze problemen beter aan te kunnen pakken, richtte Hilzijn een speciaal team op, het flyteam. Dat was de opmaat naar de 'proeftuin jeugdhulpinstellingen', een landelijk experiment dat inzicht moest geven hoe kwetsbare jongeren werden geronseld bij

jeugdzorginstellingen. In de proeftuin zaten de politie (inclusief de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel) en het Openbaar Ministerie. Het was een initiatief dat eerder in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag van start was gegaan.

Politie heeft even geen tijd

De samenwerking tussen alle partijen ging moeizaam. Aangiften 'mislukten' waardoor bijvoorbeeld een verkrachter op de groep kon blijven zitten en een cliënt verdween na een drugstrip. Medewerkers kregen te horen dat "de politie even geen tijd heeft" om een meisje uit een pand te halen waar ze gedwongen seks had. Medewerkers van Hilzijn haalden daarop zelf herhaaldelijk meiden uit panden, met gevaar voor eigen leven.

Een 16-jarig meisje werd tijdens haar verblijf bij Hilzijn verkracht. De jongen heeft het ook gefilmd. Omdat het slachtoffer zelf niet durfde te spreken, werd in overleg met de politie besloten dat een begeleider namens haar aangifte zou doen. Na die aangifte gingen twee agenten naar de instelling om de jongen aan te houden. De jongen reageerde boos en opstandig. Volgens een medewerker werd de situatie verkeerd aangepakt, omdat bij dit type 'rode' jongens een situatie snel kan escaleren. De verdachte vernielde vervolgens zijn telefoon, waardoor belangrijk bewijsmateriaal verloren ging.

De Hilzijn-locatie in Panningen

Inspectie: 'zeer zorgelijk signaal'

Uit verschillende bronnen blijkt dat er een groot verschil is tussen de incidenten die zorginstelling Hilzijn heeft gemeld bij de inspectie en de verhalen van (ex)medewerkers. Terwijl de officiële data van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) slechts een beperkt aantal incidenten laten zien, spreken betrokkenen over een veelvoud van ernstige misstanden. Zij melden gevallen van gedwongen prostitutie, drugshandel, geweld en zelfs betrokkenheid bij een moord.

De IGJ noemt deze discrepantie een 'zeer zorgelijk signaal.' Volgens de inspectie zijn meldingen over incidenten en structurele tekortkomingen een cruciale bron van informatie. "Weet dat je als medewerker of (ex-)cliënt altijd bij de IGJ kunt melden, dan kunnen wij deze informatie gebruiken voor ons toezicht", benadrukt de inspectie. Toch rijst de vraag waarom dergelijke ernstige meldingen niet eerder via de officiële kanalen zijn doorgekomen en of er sprake is van een structurele onderrapportage binnen de instelling.

Verwevenheid onderwereld

De verwevenheid van criminaliteit in de jeugdzorginstelling zou ook blijken bij de moord op Xavier Durlinger in 2022, een brute moord met 14 messteken, vermoedelijk in het drugsmilieu. Meerderde jongeren die bij Hilzijn verbleven, zeiden voor hem te werken. Een jongen vertelde aan een van medewerkers dat hij erbij was. "Zijn moord moest een voorbeeld zijn voor iedereen." Medewerkers hoorden wekenlang de verhalen van de doodsbanige cliënten aan. Enkele cliënten van Hilzijn zijn verhoord door de politie in de zaak. Het is tot op heden niet bekend wie Durlinger heeft vermoord.

Reactie Hilzijn

De directie van zorggroep Hilzijn beantwoordt geen vragen van L1 maar laat in een schriftelijke reactie weten: "Wij kunnen in algemeenheid met u delen dat wij, gelijk aan elke organisatie die gecontracteerde zorg biedt, gehouden zijn aan afspraken die voortvloeien vanuit contract, dan wel wettelijk (zorg) kader. Over de wijze waarop wij hieraan opvolging geven wordt periodiek verantwoording afgelegd aan de daartoe bevoegde instanties en opdrachtgevers."

Een van die bevoegde instanties is de Inspectie. Volgens de IGJ zijn jeugdzorgorganisaties wettelijk verplicht om calamiteiten en lichamelijk, seksueel en psychisch geweld te melden. Hilzijn heeft volgens IGJ in de periode vanaf januari 2023 tot en met 2024 vier meldingen gedaan bij de inspectie.

Reactie gemeente Venlo

Verantwoordelijke gemeenten Venlo en Peel en Maas zijn bekend met de

samenstellingen van de groepen bij Hilzijn. Venlo laat weten dat "de samenstelling mede het gevolg is van het afbouwen van de gesloten jeugdzorg. De gemeente vindt het geen zorgwekkende ontwikkeling. De afbouw van de gesloten jeugdzorg maakt dat er opnieuw gekeken moet worden naar de inrichting van het zorglandschap. We zien dat het afbouwen soms sneller gaat dan het organiseren van een passend aanbod voor deze doelgroep."

Reactie IGJ

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd laat in een reactie aan L1 weten de signalen over de gang van zaken bij Hilzijn te hebben geregistreerd. "Er wordt nog beoordeeld hoe we hieraan opvolging geven. Soms is dat onmiddellijke actie, soms is het iets om later mee te nemen in toekomstig toezicht. Over de precieze afhandeling doen we geen mededelingen."

Leudal

De gemeente Leudal waar Hilzijn een contract mee heeft, laat in een reactie weten de signalen uiterst zorgwekkend te vinden. De gemeente roept iedereen die zich in de signalen herkent zich te melden bij de IGJ.

Dit is een nieuwsbericht van

L1 Nieuws

